

**Irish
Junior Certificate
Higher Level**

**Past Exam Questions on
Reading Comprehension**

Q1 Part (a) Section 2 2010 Paper 1

A (20 marc)

Léigh an píosa iriseoireachta seo (bunaithe ar ailt sna nuachtáin) agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis. Biodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.

SEÓ TALLAINNE NA hÉIREANN

1. Tá Seó Tallainne na hÉireann ar an bhfód anois le dhá bhliain anuas. Is í Gráinne Seoige a chuireann an seó i láthair. Freastalaíonn an seó ar shean agus ar óg. Is cinnte gur seó ilghnéitheach é mar glactar le hamhránaíocht ar an sean-nós, rince ar an sean-nós, hip hop, bailéid, roc, coiméide, amhráin tíre, gleacaíocht agus ceoldrámaí gan ach roinnt de na gníomhartha a lua.

2. Roinntear an tír ina cúig réigiún. Tá cúigear moltóirí ann, Shane Lynch, Bláthnaid Ní Chofaigh, Dana, John Creedon agus Dáithí Ó Sé. Bíonn trialacha ar siúl i ngach réigiún i rith mhí Lúnasa agus mhí Mheán Fómhair chun na hiomaitheoirí is fearr a roghnú. Má bhíonn gá le ceol sa chúlra nó frapaí d'aon saghas bíonn ar gach iomaitheoir iad a bhreith leis nó léi.

3. Tá lucht féachana ollmhór ag Seó Tallainne na hÉireann. Féachann thart ar 600,000 duine ar an gclár seo go rialta. Ní haon ábhar iontais é seo toisc go mbíonn dianchoimhlint idir na hiomaitheoirí, na moltóirí agus na ceantair éagsúla. Thar aon rud eile, tá an clár seo bunaithe ar bhród as d'áit dúchais féin.

4. Bíonn ceiliúradh ann nuair a éiríonn le hiomaitheoir dul ar aghaidh go dtí an chéad bhabhta eile. Titeann na deora go faíoch, áfach, nuair a theipeann ar iomaitheoir dul ar aghaidh. Is triúr deartháireacha as Inis Mór, Oileáin Árann, na Maolchiaráin, a bhuaigh an comórtas anuraidh. Bhí an ceol traidisiúnta agus an rince ar an sean-nós go smior iontu. Is í Chloe Coyle cailín óg a bhfuil glór draíochtach aici a bhuaigh i mbliana.

5. Tá blas Éireannach ar an seó seo. Níl sé cosúil le *X Factor* ná *American Idol*. Tá na hiomaitheoirí ag brath cuid mhór ar an tacaíocht áitiúil. Deirtear go bhfuil go leor cosúlachtaí idir Seó Tallainne na hÉireann agus na comórtais a ritheann an Cumann Lúthchleas Gael. Tosaíonn Seó Tallainne na hÉireann go háitiúil agus críochnaíonn sé le Craobh na hÉireann.

Na Moltóirí agus an Láithreoir

Ceisteanna (iad ar cómharc)

- (i) (a) Cé a chuireann Seó Tallainne na hÉireann i láthair?
(b) Luaigh dhá chineál gníomhartha a léiríonn gur seó ilghnéitheach é Seó Tallainne na hÉireann.
- (ii) (a) Cén aidhm atá leis na trialacha réigiúnacha?
(b) Cé a chuireann ceol sa chúlra nó frapaí ar fáil?
- (iii) Luaigh dhá chúis a bhfuil lucht féachana ollmhór ag Seó Tallainne na hÉireann.
- (iv) (a) Luaigh mothúchán amháin a léirítear nuair a theipeann ar iomaitheoir dul ar aghaidh go dtí an chéad bhabhta eile.
(b) Luaigh dhá thréith a bhí ag na Maolchiaráin.
- (v) (a) Cad air a mbraitheann iomaitheoirí den chuid is mó?
(b) Luaigh dhá chosúlacht idir Seó Tallainne na hÉireann agus comórtais a ritheann Cumann Lúthchleas Gael.

Chloe Coyle, Buaiteoir 2010

Q1 Part (b) Section 2 2010 Paper 1

B (20 marc)

Léigh an píosa iriseoireachta seo (bunaithe ar eolas atá ar fáil ag www.tg4.ie) agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis. Bíodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.

1. Gach bliain eagraíonn TG4 comórtas scannán do dhaltai iarbhunscoileanna na tíre. Is obair ghrúpa a bhíonn i gceist ann agus leagann TG4 béim air sin. Caithfidh sé a bheith soiléir do na moltóirí gur leis na daltaí féin na bunsmoite agus an cur chuige san iarratas a chuireann siad isteach. Oibríonn an múinteoir mar threoraí. Seolann grúpa daltaí cuntas gairid ar scéal an scannáin, chomh maith le script Ghaeilge don scannán, chuig TG4.
2. Roghnaíonn na moltóirí gearrliosta de na hiarrachtaí is fearr, dar leo. Cuireann TG4 stiúrthóir agus foireann ghairmiúil ar fáil chun scannáin a dhéanamh de na scrípteanna a roghnaítear. Bronntar na duaiseanna ar na buaiteoirí gach bliain sa Lárionad Scannán i mBaile Átha Cliath. Ag an ócáid sin taispeántar na scannáin agus fógraítear na buaiteoirí náisiúnta. Craoltar na scannáin ar fad ar TG4.
3. Téann na buaiteoirí náisiúnta chuig Féile Scannán *Ciak* san Iodáil. Is í Féile Scannán *Ciak* an Chraobh Dhomhanda le haghaidh scannáin scoile agus bíonn buaiteoirí ó thíortha eile ann – ón Eoraip, ón Afraic Theas agus ón tSín. Is mór an onóir é do na daltaí a bheith ann thar ceann a dtíortha.
4. Tá ag éirí thar cionn leis an gcomórtas náisiúnta anseo in Éirinn agus tá líon na n-iarratas ó na scoileanna ag dul i méid ó bhliain go bliain. Tá TG4 thar a bheith sásta leis an dul chun cinn seo. Ba iad na scoileanna a ndearnadh scannáin dá gcuid scéalta anuraidh ná: Pobalscoil Chaisleán Chuucha, Baile Átha Cliath; Grianán Mhuire, Baile Átha Luain, Co. na hIarmhí agus Meánscoil Chnoc na Labhrás, Luimneach. Comhghairdeas leo.

Ceisteanna (iad ar cómharc)

- (i) Cad iad an dá rud a sheolann grúpa daltaí chuig TG4 chun cur isteach ar an gcomórtas scannán?
- (ii) (a) Cén áit i mBaile Átha Cliath a mbronntar na duaiseanna?
(b) Luaigh rud amháin a tharlaíonn ag bronnadh na nduaiseanna.
- (iii) (a) Cá mbíonn Féile Scannán *Ciak* ar siúl?
(b) Luaigh scoil amháin a ndearna TG4 scannán dá scéal anuraidh.
- (iv) Cén t-alt sa sliocht thuas a dtagraíonn an abairt seo a leanas dó?
'Caithfidh na daltaí a bheith lárnach i gcomórtas scannán TG4.'
Alt 1 = Alt 2 = Alt 3 = Alt 4 =
- (v) Cén t-alt sa sliocht thuas a dtagraíonn an abairt seo a leanas dó?
'Tá seasamh idirnáisiúnta ag comórtas scannán TG4.'
Alt 1 = Alt 2 = Alt 3 = Alt 4 =

